

- **założenia polityki terytorialnej województwa** – stanowiące zbiór zasad, dotyczących świadomego różnicowania polityki rozwoju w ujęciu terytorialnym w powiązaniu z hierarchią sieci osadniczej, a więc na bazie miejskich obszarów funkcjonalnych. Założenia formułują: metodę identyfikacji zasięgu przestrzennego poszczególnych obszarów różnicowania interwencji oraz dziedziny wsparcia dla poszczególnych kategorii obszarów.

Na etapie realizacji ustaleń Strategii i kształtowania wynikającej z niej polityki rozwoju województwa, wymienione elementy będą sukcesywnie uzupełniane o bardziej szczegółowe programy, plany, projekty i działania, osadzone w wyżej wymienionych ramach.

Należy zaznaczyć, iż systematyczny rozwój wszystkich wyznaczonych powyżej elementów, tworzących ramy rozwoju województwa, w odpowiednich dla nich kierunkach i w optymalny dla każdego z nich sposób, jest warunkiem niezbędnym do osiągnięcia założonego celu głównego rozwoju województwa.

Obszary wymagające rozwiązania sytuacji problemowej oraz obszary realizacji polityki terytorialnej, to obszary wobec których różnicowana będzie polityka rozwoju. Oznacza to, że podejmowana interwencja będzie dostosowywana do specyficznych uwarunkowań danego terytorium. Tak więc zarówno pod względem zakresu działań, jak i stosowanych instrumentów, realizowana polityka rozwoju będzie różna w zależności od obszaru. W przypadku terytoriów, wymagających rozwiązania sytuacji problemowej, przyczyną różnicowania działań będzie wola rozwiązania lub co najmniej niwelowania problemów rozwojowych. W przypadku obszarów wyznaczonych na podstawie zasięgu oddziaływania miast (miejskie obszary funkcjonalne), przyczyną różnicowania będzie kształtowanie rozwoju adekwatnie do miejsca miast rdzeniowych w hierarchii sieci osadniczej i rodzajów relacji pomiędzy miastami rdzeniowymi a ich obszarami podmiejskimi (rozwój tych funkcji, które w przypadku każdego z poziomów hierarchicznych mają kluczowe znaczenie dla rozwoju województwa).

Obydwa powyżej wskazane typy obszarów, wobec których zamierza się różnicować interwencję, należy traktować jako tożsame „obszaram strategicznej interwencji” w nomenklaturze krajowych dokumentów kształtujących politykę rozwoju.

System przyrodniczy województwa

System przyrodniczy województwa stanowi kluczowy zasób w zakresie ochrony, utrzymania, rozwoju i wzmacniania walorów środowiskowych województwa. Ma także bezpośrednie i bardzo ważne znaczenie dla kształtowania jakości życia mieszkańców, zwłaszcza związanych z utrzymaniem zdrowia oraz regeneracją sił. Jest także obszarem prowadzenia działalności gospodarczych, które o ile są realizowane zgodnie z przepisami i w ramach określanych przez uprawnione do tego organy, nie są oceniane negatywnie. Lasy zajmują w województwie kujawsko-pomorskim prawie 430 tys. ha, czyli prawie 24% powierzchni ogólnej. Zgodnie z deklaracjami Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu, zasób ten powinien pełnić nie tylko funkcje środowiskowe, ale także być wykorzystywany do celów gospodarczych (pozyskanie drewna) oraz udostępniany dla turystyki i innych form aktywności fizycznej mieszkańców, nawet jeśli wiąże się to z tworzeniem niezbędnej infrastruktury⁸⁴. Należy pamiętać, że lasy mają bardzo duże znaczenie w pochłanianiu CO₂, a więc przyczyniają się do ograniczania ocieplania klimatu, a odpowiednio prowadzona gospodarka leśna (np. poprzez dobór nasadzanych gatunków, wycinka prowadzona w odpowiednim wieku) może te zdolności istotnie zwiększyć. Strategia wyraża wolę dążenia do zachowania różnorodności biologicznej i krajobrazowej regionu dla przyszłych pokoleń, co najmniej na obecnym poziomie. Nie oznacza to braku możliwości realizacji infrastruktury niezbędnej dla rozwoju społeczno-gospodarczego w obszarach cennych przyrodniczo. Jednakże każdorazowo powinna ona być realizowana w sposób optymalny środowiskowo, to znaczy unikający lub minimalizujący negatywne oddziaływania i wówczas uwzględniający działania kompensacyjne. Zapobieganie, względnie minimalizowanie niekorzystnych skutków działalności prowadzonych przez człowieka na terenie województwa jest jednym z podstawowych działań polityki regionalnej. Uznano, iż w praktyce założenia te będą osiągnane poprzez obowiązujący obecnie system przyrodniczy, składający się z dwóch „podsystemów” – obszarów prawnie chronionych oraz leżących poza systemem obszarów chronionych, korytarzy ekologicznych. Na pierwszy z nich, składają się obszary o różnej formie organizacyjnej, charakteryzujące się przede wszystkim odmiennym rygiem ochronnym, tj. opracowanym zbiorem pewnych zakazów i ograniczeń w użytkowaniu przestrzeni województwa, pozwalającym na zachowanie wysokiej wartości przedmiotów ochrony oraz na prowadzenie racjonalnej działalności gospodarczej. Do obszarów tych zalicza się: rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, obszary Natura 2000 (w tym obszary specjalnej ochrony ptaków oraz specjalne obszary ochrony

⁸⁴ Działania te są realizowane we współpracy z Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe